

קובץ
דברי תורה
ושיחות קודש

גליון מז"ג

פרשת שלח (בא"י) - בהעלותך (בהו"ל)

תשפ"ב

תוכן העניינים

- של"ס שלה תשפ"א
- ליל ש"ק שלה תשפ"א
- יו"ט שבועות תשפ"ב – ליל א'
- יו"ט שבועות תשפ"ב – קידוש יום א'
- יו"ט שבועות תשפ"ב – ליל ב'

ואלה יעמדו על הברכה

בעבור שנדבו הוצאות הגליון

הרב ישראל משה האפשטיין שליט"א
הרב"נ כ"ק מרן אדמו"ר זי"ע
לרגל היכנס בני יצחק הי"ו
לנועם עול תורה ומצוות

הרב יחיאל מנחם זינגער שליט"א

בארא פארק
נכד רבוה"ק, חתן הרה"צ רבי ישראל ארנסטר שליט"א
לרגל שמחת הולדת הבן בשעטומ"צ
יה"ר שיוכה לגדלו לתורה ולהופה ולמעשים טובים

בני חבורת זרע יצחק – ירושלים עיה"ק

לרגל שמחת נישואי ידידנו
אהד המיוחד שבחבריא
החתן בן ציון ווייסבערגער הי"ו
יום ד' לסדר קורה, כ"ג סיוון, אולמי ארמונות הן ב"ב

הרה"ג ר' אריה זילבער שליט"א

בארא פארק
לרגל שמחת אירוסים בנו החתן משה הי"ו
בשעטומ"צ

ניתן לקבל הגליון

בארה"ק

בני ברק

ביהמ"ד אמשינאו רחוב חזון איש 76
ירושלים

אצל הרה"ח ר' זלמן לעווין שליט"א
ביתר
אצל הרה"ח ר' אברהם לאנדא שליט"א

בארה"ב

בארא פארק

ביהמ"ד אמשינאו 4408-15th Ave.
וויליאמסבורג

ביהמ"ד אמשינאו 144 Rodney st.
מאנסי

ביהמ"ד ווארקע 10 Maple ter.
לייקוואד
אצל הרה"ח ר' ישראל נתן בוים שליט"א

יו"ל ע"י מערכת דברי תורה – אמשינאו

כל הזכויות שמורות ©

לתרומות, הנצחות, ולקבלת הגליון

amshinov40@gmail.com

קול צהלה ורנה שפתינו אז תרננה

ברכת מזלא טבא וגדא יאה נשגר בזאת קדם
רב האי חסיד, בר אוריין ובר אבהן, אהוב
למעלה ונחמד למטה, מראשי חברותינו הק'

ה"ה

הרה"ג רבי ישראל משה האפשטיין שליט"א
חדב"נ כ"ק מרן אדמו"ר זי"ע

לרגל שמחת הכנס בנו, יניק וחכים,

כמר יצחק נ"י

לנועם עול תורה ומצוות

יה"ר שיגדל הנער ויתעבד לאילנא רברבא

בדרך אבות הסלולה מורשה

תהי השמחה שרויה במעונו

ויהי ה' א-לוהיו עמו

המברכים

בני חבורת

זרע יצחק

ביתר

בני חבורת

זרע יצחק

ירושלים

סעודה שלישית פרשת שלח תשפ"א לפ"ק

מארץ מצרים, שכן רק השי"ת ידע איך להוציאם ממצב הירוד שהיו שם, ואח"כ חוזרין שוב, אני ה' אלתיכם, לומר שגם בדורות הללו בגלות החל הזה יוציאנו ה' לחירות עולם מאיזה מצב שרק יהיה. שכן במצרים אף שהי' קטרוג גדול של הללו עובדי ע"ז והללו וכו', ואעפ"כ הוציאנו, כמו"כ מגלות הזה, יושיענו ה' מאיזה קטרוג שלא יהי', דסוכ"ס אנו חלק אלוקה ממעל, וזהו שכופלין אני ה' אלתיכם עכד"ק.

ועל פי דבריו גם יובן דברי רש"י שענין אני ה' אלתיכם מורה על ענין שהקב"ה הוא חד עם כלל ישראל, שכן נשמת ישראל הוא חלק אלוקה ממעל, ולכן למרות כל הקטרוגים בלתי אפשרי שיפרדו מהקב"ה, וזהו גם הכוונה 'אם לא בחימה וגו', כלומר שזה בא להורות על עומק הקשר, שבמצואות אי אפשר לנתקו בשום אופן, והקב"ה רוצה ליתן לנו שכר על שמירת הקשר, אך אם ח"ו לא נעשה רצונו, בכל מצב הקשר מוכרח להישאר, שהרי כולא חד.

ובספח"ק נועם אלימלך מבאר, שפתיל תכלת רומז ליעקב חבל נחלתו פירוש

פרשת ציצית מסתיימת בפסוק, אני ה' אלתיכם אשר הוצאתי אתכם מארץ מצרים להיות לכם לאלתי אני ה' אלתיכם. וברש"י פירש למה נאמר פעמיים אני ה' אלתיכם, כדי שלא יאמרו ישראל מפני מה אמר המקום שנעשה המצוות, כדי שנטול שכר. אם כן אין אנו עושים המצוות, ואין נוטלים שכר. על כן חזר הכתוב שנית אני ה', כלומר על כרחכם אני מלככם, כמו שכתוב (יחזקאל כ) אם לא ביד חזקה וגו' אמלוח עליכם, עכת"ד.

וצ"ב מה הענין של יד חזקה, האם זה בגדר עונש, והנה כ"ק אזמו"ר וצללה"ה ביאר הענין שנאמר ב' פעמים אני ה' אלתיכם, עפ"י מה דאיתא שכלל ישראל במצרים נפלו למ"ט שערי טומאה, ואם היו שם עוד רגע אחד, היו נופלים לשער הנו"ן, ואז לא הי' באפשרות להוציאם עוד, וכיון שהיו בשפל המצב, נתן להם הקב"ה את המצוות של פסח ומילה, וכן כבר היה רפוא לישראל על ידי העשר מכות שניתן למצרים, ובזכותם אלו הגביה דרגתם עד שיכלו לצאת ממצרים, וזהו שנאמר אני ה' אלתיכם אשר הוצאתיך

שנשמת ישראל חצובות מתחת כסא הכבוד ושלשלם למטה לארץ כחבל הזה הנקשר בשרשו למעלה ותלוי והולך עד למטה, והם תמיד קשורים בו יתברך על ידי החבל ההוא, אך כשאדם חוטא אז נפסק חבל הקדושה ונשאר האדם ההוא בלי שורש קדושה וכן הוא **בתניא** (אגרת התשובה ה'). שזהו ענין ה'כרת', שנפסק חבל ההמשכה וכו' ובכל עבירה נעשה פגם בחבל העב השזור מהרבה חבלים דקים עיי"ש.

והנה נאמר וראיתם אותו וזכרתם את כל מצות ה' וגו', ואיך יזכרו על ידו את מצוות ה', וברש"י פירש שהיא בדרך גימטריא שציצי"ת ושמונה חוטים וחמשה קשרים בגימ' תרי"ג. ובאזה"ח הק' פי' בדרך הפשט שהבגד של ציצית הוא סימן עבדות, וכשיביטו בו יתנו לב שאינם בני חורין לעשות כחפצם בכל מעשיהם, כעבד שאימת רבו עליו וכו'.

אך על פי הנועם אלימלך נוכל לבאר, שבשעה שיביטו בפתיל תכלת יזכרו בענין יעקב חבל נחלתו, בקשר של הקב"ה עם בני ישראל, ולהתבונן אם הקשר הוא שלם כראוי, ובזה יתנו לב לזכור את מצוות ה'.

והנה הקשר של הקב"ה עם כלל ישראל הוא חזקה ואיתנה, ובני ישראל המה מאמינים בני מאמינים, אלא לפעמים מתגבר הסט"א ומסתיר ומעלים מהאדם את אור ה', ואם האדם אך יקצוף מעט על יצרו הרע, שוב יחזור נשמת ישראל להאיר בקרבו, והבעל התניא (פרק כט) מביא לכך ראי' מפורשת מן התורה, מפרשת המרגלים, שמתחלה אמרו כי חזק הוא ממנו וגו', וכוונתם היתה כביכול על הקב"ה, שלא האמינו ביכולת ה' לכבוש ל"א מלכים ח"ו, ומפני זה לא רצו כלל ליכנס לארץ ישראל, ואח"כ כשאמר משה רבינו את דברי המוסר מה' לבני ישראל, חזרו לאמונתם ואמרו 'הננו ועלינו' וגו'. ולכאורה מאין חזרה ובאה להם האמונה, הרי משה רבינו לא הראה להם עתה שום אות או מופת שביכולת ה' להביאם לארץ ישראל, אלא ודאי מפני שישראל בעצם הם מאמינים בני מאמינים, אלא הסט"א המלובשת בגופם הגביה עצמה על אור קדושת נפשם, והסתיר הגוף על הנפש, ולכן כשאך שמעו דברים קשים 'עד מתי לעדה הרעה הזאת' וגו', 'במדבר הזה יפלו פגריכם' וגו', נכנע ונשבר לבם בקרבם כדכתיב ויתאבלו העם מאד,

וממילא נפלה מהם הסט"א, ובזה חזרו ישראל למהותם האמיתית שהם מאמינים בה'.

ובצדקת הצדיק (אות מו) הקשה על ענין המעפילים, אחר שעתה כבר האמינו בדברי משה, למה לא שמעו לו בזה שאמר להם 'אל תעלו' וגו', אלא מבאר ר' צדוק זי"ע, שיש מהלך של חוצפה, שאפשר לפעול על ידה ברוחניות, וזה סוד בעקבותא דמשיחא חוצפא יסגא, ולכן רק בעקבתא דמשיחא אפשר לפעול על ידה, כי אז הוא העת לזה, וזהו שאמר להם משה, 'והיא' לא תצלה,

שאכן עצה טובה יש כאן, שהמעפילים יעלו בסוד חוצפה יסגי, אלא שעתה לא יצליח, אבל יש זמן אחר שזה מצליח, והוא בזמנינו אנו בעקבתא דמשיחא ע"כ. ולכן בדורינו, אף מי שמרגיש שנדחה לגמרי מן הקדושה, לא יוותר אלא יש לו לדחוף בעוז, כדרך המעפילים, ואז יצליח להיכנס שוב אל הקדושה.

יעזור ה' יתברך שנזכה לזכור את ה' בכל מעשינו ולתשובה שלימה וגאולה שלימה בב"א.

ליל ש"ק פרישת שלה תשפ"א לפ"ק – אמרים

משום דהחויב עשה של ציצית אינו 'איסור' לבישת בגד בלא ציצית, (כלומר התורה אינו מחייבת ש'צורת המלבוש' היא דוקא עם ציצית, שאז לילך הבגד בלא ציצית הוי גדר איסור) אלא דכשלושב בגד של ארבע כנפות חל עליו חיוב מצות עשה להטיל בו ציצית, אבל בשבת, כיון דאסור לו להטיל ציצית בבגד, יכול ללבוש הבגד כמו שהוא עיי"ש.

וברעק"א (סוכה כה, א) משתמש בסברא זו גם לגבי סוכה, השואל שם שאל, איך התירו לשלוחי מצוה וחולים ומשמשיהן לאכול אכילת קבע חוץ לסוכה, הרי מצינו שהתירו לעוסק במצוה, רק ביטול מצוות עשה בשב ואל תעשה, אבל לא בקום ועשה, ואכילה הלוא הוא קום ועשה. ומבאר שם רעק"א ששגג השואל בזה, שאין כאן ביטול בקום ועשה, שהאכילה חוץ לסוכה אינה מוגדרת כאיסור, שהרי אין איסור אכילה חוץ לסוכה, (שאינן גדר החיוב שיהא דירתו בסוכה, וכתוצאה מחיוב זה צריך לאכול שם, שאז אכן אכילה הוא מעשה בקום ועשה כנגד עשיית הסוכה מקום דירתו) אלא כשבא לאכול מוטל עליו חיוב להיכנס לסוכה ובזה לקיים מצות

הנה מצוות ציצית יש לה קשר מיוחד לשבת, כדאיתא בתנא דבי אליהו (רבה פרק כו) ויהיו בני ישראל במדבר וימצאו איש מקושש עצים ביום השבת, אמר הקב"ה למשה, מפני מה חלל זה את השבת, אמר משה לפניו, רבש"ע איני יודע, א"ל הקב"ה למשה אני אומר לך, כי בכל ששת ימי חול יש לו לישראל תפילין בראשו ובזרועו ורואה אותם וחוזר ממעשיו, אבל עכשיו ביום השבת שאין לו תפילין בראשו ובזרועו, לכן חלל זה את השבת. באותה שעה א"ל הקב"ה למשה, משה צא וברור להם מצוה אחת שיהיו נוהגים בו בשבתות ובימים טובים, זה מצות ציצית שנאמר דבר אל בני ישראל וגו' ועשו להם ציצית על כנפי בגדיהם לדורותם וגו' וראיתם אותו וזכרתם את כל מצות ה' וגו'.

אך מאידך מצינו 'קולא' במצוות ציצית בשבת, דמצינו במג"א סי' י"ג, שמביא דעת המרדכי (מנחות תתקמ"ד) דאם יש לו בשבת בגד של ארבע כנפות בלא ציצית, והרי אינו רשאי בשבת להטיל בו ציצית, על כן מותר מן התורה ללבוש את הבגד אף בלא ציצית, והטעם לזה,

אין איסור על הילוך בבגד בלא ציצית,
אלא כשהולך בבגד כזה מוטל עליו
המצוה לעשות ציצית.

עשה, ולכן אם אינו הולך לסוכה אלא
אוכל במקומו, הוה ביטול מצות עשה,
וא"כ הוי ביטול המצוה רק בשוא"ת
שאינו נכנס לאכול בסוכה, ומסמיך
רעק"א לזה את דברי המרדכי הנ"ל
דבהולך בבגד של ד' כנפות בלא ציצית,

*

אך כותב האבן עזרא שלפי דעתו, היה
עדיף להתעטף בציצית בשאר שעות
היום, שאז יש בזה צורך, למען יזכור
ולא ישגה ולא יעשה עבירה, שכן בשעת
התפלה, ממילא לא יעשה עבירה.

למען תזכרו וגו'. באבן עזרא מביא דבר
יקר, שמצות ציצית בא להזכיר לעשות
את כל מצוות ה', ואנו הרי נוהגים
ללבוש את הטלית בשעת התפלה, כדי
לקרוא בו קריאת שמע ופרשת ציצית,

*

וכן מצינו פירוש נפלא שמביא הבני
יששכר מה ששמע מהרבי מלובלין
זי"ע, לא תתור"ו אחרי לבבכם, הכוונה
בזה 'שלא תתיר קשרך מן הבורא', אף
אם ח"ו אירע לך מקרה של 'אחרי
לבבכם', דהיינו שאיזה פעם לא היה
לבך ברשותך ונכשלת, עם כל זה לא
תעזוב עבודתך, ואל תנתק את הקשר עם
הבורא. כי האדם יכול לשוב את ה'
תמיד.

ולא תתורו וגו'. דו"ז הרה"ק ר' שמעון
שלום זצללה"ה ביאר את הפסוק באופן
זה, בשעה שהיצר רוצה להדיח את
האדם מעבודת ה', הרי זה בא וטוען נגד
האדם, הלוא הנך רחוק מה' מחמת
מעשיך הלא טובים, ובכך מנסה
להרחיקו עוד. על כן מצווך התורה, ולא
תתורו אחרי לבבכם וגו' אשר אתם זונים
וגו', שלא תשגיח בכל זה, אלא עשה מה
שעליך לעשות, למען תזכרו, ועשיתם
וגו' ואזי בסוף תזכה ל'והייתם קדושים'.

*

הכנף פתיל תכלת. הנה היה רעש גדול בענין לחדש שוב מצוות 'התכלת', והרה"ק מראדזין בעל התכלת הוציא לאור כמה ספרים בענין זה, ואזמו"ר הרה"ק רבי מנחם זצלה"ה פעם אחר תפילת שחרית הביט בספר זה, ונהנה מאד מחריפותו וגאונותו, והתבטא לאמור, ווען עהר איז נישט אזוי שארף, וואלט עהר איינגענומען די וועלט.

והנה אחד מן הטענות לחייב ללבוש תכלת, הוא משום דינא ד'ספיקא

*

דאורייתא לחומרא, ועל כן יש ללבוש אף על הספק, וידוע תירוצו של התורת חסד, ויסודו מובא כבר במהר"ם שיף בסוגיא דתקפו כהן, דכל ענין ספיקא דאורייתא לחומרא, הוא רק באופן שאחר שיקיים את המצוה מחמת הספק, נדע בוודאות שקיים את המצוה, כגון אם יעשר שוב את פירותיו, ידע נאמנה שעתה הפירות מתוקנים הם, משא"כ בתכלת גם אחר שלובשו, עדיין הספק במקומו האם קיים את המצוה, ובאופן כזה לא נתחייבנו מדין סד"ל.

בהיכנסם לארץ ישראל, אך דבר זה אינו נכון שכן בשעה שהקב"ה מצווה להיכנס לנסיון, הרי עצם הכניסה הוא רצון ה', ואי אפשר שלא לקיים עתה וודאי רצון ה', בגלל ספק של העתיד שמא לא יקיים. וצריך האדם להתאזר בתמימות שהקב"ה יתן לו כח להתגבר כראוי, ע"ד תומת ישרים תנחם.

הובא בפר' בהעלותך בשם ספה"ק ביכורי אבי"ב שאסור לבקש להיכנס לנסיון, שכן מסכן בזה כבוד שמים עיי"ש. אך כל זה הוא דווקא כשהאדם עצמו רוצה להיכנס למצב של נסיון, אבל כשיש ציווי מה' אין לחשוש מכך. ובספה"ק ישמח ישראל (פר' שלח א'), מבאר שזה אכן היה טעות המרגלים, שהמה פחדו מהנסינות שיבואו

ליל א' דיו"ט שבועות תשפ"ב לפ"ק

בארא פארק

ופועל ושכיר שנאנס במקצת מזמן השכירות, אינו נוטל שכרו אלא כפי זמן השכירות שעבד בפועל, ובפשטות הביאור הוא, מפני שעבד קנוי גופו לכל המלאכות שיכול לעשות, ולכן אם חלה הרי זה הפסד לבעה"ב. (ואף שלכאורה שייך סברא זו גם בחלה שש, ע' ריטב"א שם). משא"כ פועל הרי זה ענין של שכיר, שתשלומיו הם לפי מעשיו, והנה כתב **החיד"א זצ"ל** (ספר כסא דוד) דדרשו **בגמ'** (בבא מציעא פג, ב) יצא אדם לפעלו וכו', יצאו הצדיקים לקבל שכרם וכו', היינו שהצדיקים דומים לפועל, ולפי זה בימים שלא יכלו לפעול ולעבוד את ה' כראוי מחמת אונס, אין מגיע להם שכר חלף עבודתם.

אך הקב"ה ברוב טובו וחסדו משלם שכר טוב גם על האונס, כאילו עבדו בפועל, כמו שאמרו (ברכות ו, א) חישוב אדם לעשות מצוה ונאנס ולא עשאה, מעלה עליו הכתוב כאילו עשאה. ובזה יתפרש ברכת בועז לרות, שתדע את רוב חסדי ה' שאחר שקיבלה עליה עול מצוות גם בזמן שלא תוכל לקיים רצונו מחמת אונס תקבל שכר טוב, וזהו ישלם

ישלם ד' פעלך ותהי משכורתך שלימה מעם ה' אלהי ישראל אשר באת לחסות תחת כנפיו. (רות ב, יב) בספה"ק תפארת שלמה, כי בכל המועדים יש בהם מצות פרטיות כגון אכילת מצה בפסח, לולב בסוכות וכדומה, וזמנו של מצוה זו איננו בזמנו של זו. וכל דבר ודבר בעתו מה טוב. אך ביום הזה זמן מתן תורתנו יש מעלה יתירה, שמקבלין בו את כל התרי"ג מצות יחד.

ובזה מפרש מה שנאמר ברות, אשר הגיעה עתה להתגייר, נמצא שמקבלת על עצמה, לא רק מצוה פרטית, אלא את כל מצוות ה', מפני אשר באתה לחסות תחת כנפיו, הרי זו קבלה של כל התורה כולה, לכן כתיב בה, ותהי משכורתך 'שלימה', כי בזה תגיע לכל השלימות ולשכר כל המצות.

ובספה"ק **בני יששכר** (סיון ח' ג') מקשה וכי למה לא תקבל משכורתה שלימה, עד שהוצרך בועז להתפלל עליה שלא יחסר שכרה. ומפרש דרך דרוש, עפ"י מה דקיי"ל (קידושין יז, א) דעבד עברי שחלה ג' ועבד ג', אינו חייב להשלים,

מוריד מן השכר מחמת האונס, כי חפץ חסד הוא, לטוב לנו כל הימים.

*

הבא, בזה קשה לגוף לשמוח, כיון שאינו ענין גופני, לזה אמרו לנו חז"ל דלכו"ע בעצרת דבעינן נמי לכם, שיש לגוף נמי לשמוח, כי התורה הוא גם טוב בגשמיות, כי גם עולם הזה הוא רק למי שמקיים תורה ומצוות, כי מי שנמצא בתוך הבלי עולם הזה אין לו את השמחה האמיתית בעולם הזה, וגם זאת אשר מי שמקיים התורה גם יודע להעלות כל דבר לקדושה כגון כל אכילה הוא כדי לקיים מצוות הבורא ועל כן אינו מתגשם מעניני עולם הזה.

*

דברי ה' לאנשים, אלא דברים המחיים את הנפש.

כי כל דברי ה' המה רק דברים טובים ונעימים, כגון 'אתם ראייתם אשר עשיתי למצרים ואשא אתכם על כנפי נשרים, ואביא אתכם אלי', וכפי שפירש הרה"ק ר' לייבעלע אייגר זי"ע ביאר שהנשר רומז לרחמים, כדאיתא ברש"י שהנשר רחמני על בניו, ונשרים' לשון רבים מרמז לנו, שמנהיגם ברחמים גדולים

ה' פעלך, אף שעובדים אותו כדין כפועל, בכל זאת, ותהי משכורתך 'שלימה', מעם ה' אלקי ישראל כי אין

בגמרא (פסחים סח, ב) **הכל מודים בעצרת דבעינן נמי לכם. וברש"י**, שישמח בו במאכל ומשתה, להראות שנוח ומקובל יום זה לישראל שנתנה תורה בו. **ובקדושת לוי**, כתב דבחג הפסח האדם שמח כי יצא מעבדות לחרות, שהוא שמחה על טובה גשמית, וניצלו מהמצריים אשר יסרו אותם בשבטים על אשר לא הספיקו את מכסת העבודה וכו', אך בחג השבועות, שהשמחה הוא על נתינת התורה שהוא רק טובות רוחניות, לזכות לחיי העלם

העובר על מצות ה', נקום ינקם כאשר נעשה למצרים, וזו מעורר יראת העונש, עכת"ד.

אך כדאי להביא גם את ההקדמה והפתיחה של האוה"ח הק' לתירוץ זו, וזל"ק, וקודם אקדים המושג אצלינו מכל התורה, (היינו שאין על זה ראייה מפסוק אחד, אלא זה דבר שמתקבל 'מכל התורה כולה') כי האדון אלהי ישראל מדותיו הם להטיב, ויותר מחשק המקבל חשקו להטיב, וזה לגודל הפלגת בחינת טובו, ויותר מהמה לבני ישראל, ומתחכם הוא יתברך להרבות שכרנו וטובתנו כי זה הוא אשר יחפוץ ה'.

*

חותנו הרה"ק **מקאצק זי"ע**, ולא הרגיש בטוב, והזהירו אותו הרופאים שבזמן מחלתו לא ילמד כלל, על כן הביט בס' **בחינת עולם** שהו ספר מוסר שחיברו ר' **ידעי' הפניני**, פעם בא חותנו הרה"ק מקאצק זצ"ל לבקרו וראה שלומד בספר זה, אמר לו, וואס טוט דער 'בחינת עולם' ער איז מהבל די וועלט, דער שכל פארשטייט דאס, אבער דער גוף וויל דאך אבער נישט, א בלאט גמרא מאכט דאס פלייש, זאל אויך אזוי ווערן

ומרובים, ע"כ, וכן המשך הכתובים, והייתם לי סגלה מכל העמים כי לי כל הארץ.

ותוכן תירוצו כיון שרוצה הקב"ה בטובתינו, לכן מורה לנו לעובדו באהבה וגם ביראה, לכן נכתבו באופן שרמוזים בפסוקים אלו ב' הדברים משולבים יחד, אהבה ויראה, כגון 'אתם ראיתם וגו' אשר עשיתי למצרים', בזה הראה מצד אחד, בחינת האהבה וחיבה, שכל המופתים אשר עשה למצרים עשה בשבילנו, אך יש בזה גם רמז יראה, כי באומרו אשר עשיתי למצרים, פירוש כי

במדרש רבה (יתרו כח ה) בא וראה שאין מדותיו של הקב"ה כמדת בשר ודם, מלך ב"ו אינו יכול להיות עושה מלחמה ולהיות סופר ומלמד תינוקות, והקב"ה איננו כן, אתמול בים כשעושה מלחמה נאמר ה' איש מלחמה, ובמתן תורה ירד ללמד תורה לבניו, ע"כ. ובמפרשים הביאו על כך מאמר הגמ' **עבודה זרה** (יז, ב) **אי סייפא לא ספרא ואי ספרא לא סייפא**.

והאבני נזר ביאר מאמר זה על פי עובדא, כשהיה בימי עלומיו והיה בבית

עכדה"ק כלומר שלימוד התורה מזככים את חומר הגוף.

והנה מיתת סייף היא התזת הראש מן הגוף, וזה רומז שאף כשמבין היטב מה ראוי לעשות, מ"מ כשבא לידי מעשה

נמשך אחר התאוה, ואין השכל מאיר לתוך הלב, אמנם ע"י התורה נמשך הארת המוח אל הלב, וזה הביאור, אי סייפא אם תראה באחד שהגוף שלו חלוק מן המוח, תדע דלא ספרא, שאינו לומד, ואי ספרא, לא סייפא עכדה"ק.

קידוש א' דיו"ט שבועות תשפ"ב לפ"ק

בארא פארק

ואחד מהם הוא חתן, וכיון דמוחלין לחתן וודאי מוחלין גם כן לכלה, כיון דנשואים זה לזה, נמצא דהיה נשואין בשבועות, ואנו בבחינת 'כלה' על כן נמחל לנו עונותינו, אם כן זהו רומז ליום הכפורים, דבשבועות יש מחילת עוונות, עכל"ק.

ובאמת מפורש בחז"ל, (ירושלמי ראש השנה כא, א) אמר להן הקב"ה, מכיון שקיבלתם עליכם עול תורה, מעלה אני עליכם כאילו לא חטאתם מימיכם.

ועל פי דבריהם יתבאר לנו טעם לאכילת מאכלי חלב, שנאמר (ישעיה א, יח) אם יהיו חטאיכם כשנים כשלג ילבינו וגו', והנה בחלב מצינו שהופכת מאדום ללבן כמ"ש דם נעכר ונעשה חלב, על כן יש בו רמז למחילת עוונות.

הרמ"א (סימן תצד) מביא הטעם לאכילת מאכלי חלב בשבועות, זכר לשתי הלחם, שהרי לחם שהשתמשו בו לסעודת חלב, אין להשתמש בו לסעודת בשר, על כרחך יצטרכו לשתי לחמים, ויש בזה זכרון לב' הלחם שהיו מקריבין ביום הבכורים. ולפי טעם זה אין ענין במאכלי חלב, אלא הוא אמצעי לאכול ב' לחמים.

בקדושת לוי כתב שבזמן מתן תורה הרי ניתן כל התורה וא"כ כלול בה כל הימים טובים, על כן יש למצוא רמז בחג זה לכל הימים טובים, ומוצא רמזים לראש השנה שאף בהר סיני היה שופר וכן יש רמזים לסוכות ופסח, אמנם לענין יום הכפורים, מחפש הרמז עד שמוצא דאמרו **חז"ל** (תענית כו, ב) ביום חתונתו זה מתן תורה, ואמרינן **בגמרא** (ירושלמי ביכורים פ"ג ה"ג) ג' מוחלין עונותיהם,

ליל ב' דיו"ט שבועות תשפ"ב לפ"ק

בארא פארק

שנזהר בכל המצות ונשמור החוקים והמשפטים לעשותם, חזר ואמר רק אני מזהירך מאד להשמר ולשמור עצמך מאד מאד לזכור 'מאין באו אליך המצות', שלא תשכח מעמד הר סיני מכל הדברים אשר ראו שם עיניך הקולות והלפידים את כבודו ואת גדלו ודבריו אשר שמעת שם מתוך האש, ותודיע כל הדברים אשר ראו עיניך במעמד הנכבד ההוא לבניך ולבני בניך עד עולם, ע"כ. כי מלבד שצריך לזכור את התורה, צריך נמי לזכור את 'נותן' התורה.

וכדמצינו בתפארת שלמה, רב יוסף ביומא דעצרתא וכו' אמר אי לאו האי יומא כמה יוסף איכא בשוקא (פסחים סח, ב), הרמז בזה לגודל מעלת יום הנבחר הזה למתן תורה אשר בכל שנה ושנה בהגיע יום הזה מתעורר אותו הכח שהיה אז במתן תורה במעמד הר סיני. כמ"ש (ואתחנן ד, ט) רק השמר לך וגו' פן תשכח את הדברים אשר ראו עיניך ופן יסורו מלבבך כל ימי חיך והודעתם לבניך ולבני בניך יום אשר עמדת לפני ה' אלקיך בחורב.

בתפארת שלמה (ריש חלק מועדים) מבאר שינוי לשונות הברכות כשעולים לתורה, שכן קודם קריאת התורה מברך 'אשר בחר בנו מכל העמים' וכו', ולאחר קריאת התורה מברך 'אשר נתן לנו תורת אמת' וכו'. ומיישב, שקודם לימודו ועלייתו לתורה עדיין אין לו שלימות הרצון והחשק לתורה. וצריך לחזק את הרצון להיות בוחר בטוב. ואז הצה הוא להתבונן 'מכל העמים', כלומר מדרכי העולם אשר בווער בהם תאוות עוה"ז והיא מסמא את עיניהם, כפי שרואים בעליל שלאחר שהשיגו תאוותם הם בעצמם מואסים בה. אך בתורה ומצות אינו כן אלא כל מה שילמוד יותר נוסף לו חשקות ורצון חדש ללמוד תורה. לזה מברכים אשר בחר בנו וכו', לחזק את הבחירה בטוב בחשקת הלימוד, והתרחק מתאוות הגוי, אך אחר הלימוד כבר אין צריך להסביר שום דבר, שהתורה בעצמה כבר נותנת בו חשק לקדושת התורה, לכן מברכים 'אשר נתן לנו תורת אמת'.

וברמב"ן (דברים ד, ט) רק השמר לך וגו' פן תשכח את הדברים, כי כאשר אמר

בקטנות והיה בעיניהם כדיוטגמא
ישינה. ולכך נקרא ר' יוסף בשם 'סיני',
(הוריות יד, א) כי הוא הי' מיוחד במעלה
זו, לעורר הכח של מעמד הר סיני.

וכמו שסיפר כ"ק אזמור"ר זצללה"ה
שאביו של החסיד הנודע ר' שמחה'לע
סוכנובער היה שמו ר' ישראל, והיה
מחסידי קאצק, פעם פנה אליו הרבי
מקאצק בתנועה מיוחדת, 'ישראל, וואס
שטעלטו זיך נישט פאר, די ווארען
מעמד הר סיני'...

ובקבלת התורה ניתן לישראל כח שבכל
מקרא ומשנה או הלכה היוצאת מפיהם,
יהא זה דבר ה' ממש שנאמרה למשה
מסיני, בדומה לענין שכינה מדברת
מתוך גרונו, וזהו 'דברי אשר שמת
בפיך' שאין הדבור יוצא מפי עצמו, אלא
כמ"ש תען לשוני 'אמרתך', שהתורה
היא אמרתך, אלא לשוני היא כעונה אחר
האומר. ומזה יתבונן המשכיל ויפול
עליו אימה ופחד בעסק התורה בשומו
ללבו כי דברי התורה שנאמרת על ידי
פיו, הוא דבר ה' ממש שנאמרו למשה
מסיני.

ובלא זכירת מעמד הר סיני, הלימוד הוא
בבחינת 'שכחה', אך כאשר האדם משים
בזכרונו מעמד הר סיני יכול לעורר אותה
בחינה שהיתה בשעת קבלת התורה,
ולכן אנו מברכים בברכת התורה 'נותן
התורה' לשון הוה, דהיינו כאשר מעורר
זכרון יום הנבחר. ובפרט ביום חג
השבועות עצמו, יש כח לעורר ביתר
שאת זכרון קבלת התורה. וזה שאמר רב
יוסף אלמלא 'האי יומא' כמה יוסף איכא
בשוקא. לולא שמעורר בלימודו כח
אותו היום של מעמד הר סיני, כמה יוסף
איכא בשוקא, היו האנשים לומדים

*

בעל התניא (תורה אור פרשת יתרו) עוסק
בענין מעלת קבלת התורה, ומקשה
שהרי אף קודם שנתנה התורה, היו כמה
צדיקים וכמו האבות שהן הן המרכבה
וכו'. ובתוך דבריו כתב דבר נפלא,
שהתורה שנקראת 'עוז', שעל ידה מאיר
באדם כוחות נפש האלקית, והתורה
נקרא ג"כ 'תושיה' כיון שמתשת את כח
הסט"א וחומריות הגוף, שלא יעכב את
האור.

ומסביר כיצד העוז של התורה נותן כח
לנפש האלקית, דהנה מקור התורה הוא
הקב"ה, ואורייתא וקוב"ה כולא חד.

'יום אשר עמדת' וכו', מה להלן באימה ויראה כו' אף כאן וכו'. ולכאורה מהו הדמיון של אדם העוסק בתורה בפני עצמו למעמד הר סיני, הלוא שם היה פנים בפנים דיבר וגו' וכל העם רואים את הקולות וגו', אלא כאמור שעסק התורה שבכל הדורות, הוא דבר ה' ממש שנאמר למשה מסיני. ועסק התורה בבחינת ביטול כזה, נותן עוז ותעצומות לנפש האלקית ומתיש כוחה של הסט"א.

*

ונראה לומר, שגם היום כבר יש לכל אחד משמשים רבים, כי כל דבר שמשתמש בו מחפצי העולם, עבדו עליו הרבה אנשים, וכמו שאמרו חז"ל (ברכות ו, ב) כל העולם כולו לא נברא אלא לצוות לזה, וכל המכובדים ואנשי העסקים אינם אלא עבדים לעושי רצון ה', וא"כ מה יתחדש בימות המשיח, ונראה שעתה מרוב הסתרות אנו חלק מהעבדים, ואז 'יתגלה לנו שאנו האדונים'.

ובזה יובן מה שנאמר בעשרת הדברות וידבר אלקים את כל הדברים האלה 'לאמר', אנכי וגו'. דלכאורה מהו כוונת תיבת 'לאמר', ואי אפשר לפרש 'לאמר לזולתו', שהרי כל ישראל שמעו. אלא הפי' הוא, שיהא בכוחם לדבר במשך הדורות, את כל דברי התורה, בבחינה שנאמרו למשה מסיני.

וכן נמי יובן מה שאמרו חז"ל עה"פ 'והודעתם לבניך ולבני בניך' וסמך ליה

בדרך דרוש, איתא בגמ' (שבת לב, ב) אמר ריש לקיש כל הזהיר בציצית זוכה ומשמשין לו שני אלפים ושמונה מאות עבדים, שנאמר בימים ההמה אשר יחזיקו עשרה אנשים וגו' בכנף איש יהודי וגו'. כלומר שיהא ריבוי של עבדים כמו חיות ובהמות, שהם באים לשימוש האדם, ואפשר לשאול, איך יצוייר ענין העבדים המרובים, ואיך ידורו, ואיך ישתמשו בהם וכו'.

בית המדרש
אמשינאוו

בנשיאות כ"ק מו"ק ארמו"ד שליט"א

ערש"ק פר' שלח תשפ"ב

בס"ד

ברוך מתייך לשלם

ברוכים הבאים בשם ה'

ברוב שמחה והתרגשות

הננו מקדמים את פני

כ"ק אדונינו מורינו ורבינו שליט"א

לרגל שובו בשמחה אל ארצנו הקדושה

אחר שהותו בחצר הקודש בבארא פארק

לרגל היו"ט שבועות

זמנים לש"ק בבית מדרשינו

מנחה ערש"ק בשעה 19:43

שחרית בשעה 9:30

מנחה ושל"ס בשעה 19:43

רה"ח חזון איש 76 בני ברק ת"ד